

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.
PÁTRIA NYOMDA ZRT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: NOVÁKNÉ KOROSSY JUDIT (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya/Somogy/Tolna: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)
Békés: TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (Implom J. Ált. Isk. 5. sz. Tagintézménye, Gyula)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** ANTAL ERZSÉBET (Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimn.)
Dél-Pest: GÓCZ ÉVA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: KERÉKES ZSANETT (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád: KOVÁCS TIBOR (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: CSÁKVÁRI ESZTER (Kovács Margit ÁMK, Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: MÉSZÁROSNÉ NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Nógrád: BARKÓNÉ BENYOVICS MAGDOLNA (KÁÁI Szabó Lőrinc Tagisk., Balassagyarmat)
Pest megye – délkelet: GELENCSÉRNÉ SZARKA MÁRIA (Batthány K. G., Szigetszentmiklós)
Pest megye – délnyugat: TAKÁCSNÉ BERKI VERONIKA (1. sz. Általános Iskola, Budaörs)
Pest megye – észak: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2017/18.
ORSZÁGOS DÖNTŐ
5. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

1. Pótoljátok a magánhangzókat az alábbi szóláshasonlatban! Mit jelent az utolsó szava? J_R _ K_Z_, M_NT _ M_T_LL_.
- (A) motor (B) horgolótű (C) régi író toll
(D) karikás ostor (E) fonalgombolyító eszköz
2. A Vuk szereplőinek nevét rejtettük el az alábbi szavakban. A nevek megtalálása után jelöljétek be azokat, amelyek egy róka nevét rejtették!
- (A) HATÁSTALANÍT (B) VASUTAS (C) DEKAGRAMM
(D) MUNKADÍJ (E) KICSELEZ
3. Tolsztoj orosz író egyik meséjéből idézünk. Mit jelent a benne szereplő hímehámoz kifejezés?
„Már indult volna, de Mihail megállította. Tartóztatta, látszott, hogy még valamit akar mondani, de hímehámoz, sehogy se tudja, hogyan fogjon hozzá.”
- (A) somolyog (B) tesz-vesz (C) köntörfalaz
(D) hajbókol (E) kertel
4. Összesen hány nem kijelentő módú igealak van az előző feladat idézetében?
(A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4 (E) 5
5. Melyik fiúnév közepébe lehet úgy egy szótagot beilleszteni, hogy új, értelmes (akár toldalékolt) szó jöjjön létre? Pl.: CSANÁD → CSAVARNÁD
- (A) PISTA (B) CSABA (C) VILMOS (D) DANI (E) BARNA
6. Egy közmondást adtunk meg úgy, hogy kulcsszavait rokon értelmű szavakra cseréltük. A közmondás megfejtése után jelöljétek be azt, amelyik jelentésben a legközelebb áll hozzá!
Amely személy amilyen módon készíti fekvőhelyét, azonképpen szunnyad.
- (A) Amilyen a fa, olyan a gyümölcse. (B) Ki mint vet, úgy arat.
(C) Addig nyújtózkodj, ameddig a takaród ér. (D) Jó tett helyébe jót várj.
(E) Ki korán kel, aranyat lel.
7. Mely állítások igazak Csukás István tavaszt idéző versének alábbi részletére?
- (A) A részlet utal a szeszélyes időjárásra. (B) Tartalmaz ellentéteket.
(C) Van benne hasonlat. (D) A költő megszemélyesíti a telet.
(E) A leírt tavaszi táj a költő életének változására is utal.

8. Jelöljétek meg azokat a felsorolásokat, amelyeknek mindhárom tagja lehet azonos szófajú!
- (A) jut, sut, fut (B) láss, várat, száll (C) jobb, kusza, kósza
(D) kán, fán, szán (E) többet, kevés, nulladik
9. Jelöljétek meg azokat a meghatározásokat, amelyek megfejtése lehet egy SZI-kezdetű szó!
- (A) üvegdarab (B) jelkép (C) boszorkány
(D) bőröv (E) káromkodik, átkozódik
10. Petőfi egy ismert verséből idézünk. Ha felismertétek, jelöljétek meg azokat a kifejezéseket, amelyek szerepelnek még ebben a költeményben!
„Ott az ürge, / Hű, mi fürge, / Mint szalad!”
- (A) tarka lepke (B) Rontom-bontom (C) fényes délibáb
(D) Teringettét! (E) Torkig tele lett
11. Arra az emberre, aki elsiklik a részletek felett, azt mondjuk, hogy:
- (A) fölényes (B) fellengzős (C) felszínes (D) felületes (E) felettes
12. Mely meghatározások felelnek meg a három idegen szó valamelyikének?
protekcio produkció propaganda
- (A) csalás, hamisítás (B) mutatvány, előadás (C) rekorddöntés
(D) tanok, eszmék népszerűsítése (E) befolyásos személy közbenjárása
13. Móra Ferenc és Fekete István műveiből adtuk meg néhány szereplő nevét anagrammával. Kik szerepelnek a *Kincskereső kisködmön*ben?
- (A) BÜDÖS ÁCS MIKI (B) ÁCS BONG (C) MUCSAI TÁBLA
(D) TUTI SZÁL (E) SZIKES GYURMA

A következő feladatot a válaszlap kijelölt helyén oldjátok meg!

14. A görög Aiszóposz egyik állatmeséjének kezdősorait olvashatjátok, de a kis mese végét nektek kell kitalálnotok. Írjátok le, hogyan végződik a szereplők kalandja, és az állatmeséknek megfelelően tanulságot is fogalmazzatok meg a mese végéhez!

A sas, a csóka és a pásztor

A sas lecsapott egy magas szikláról, és elragadott egy bárányt. A csóka meglátta ezt, és irigységében utánozni akarta. Neki is lendült, és nagy szárnycsapkodással egy kos hátára szállt le. De ahogy karmai beleakadtak annak gyapjába, ...

„Kiderül, beborul szertelen
a táj, mint iramló életem,
megugrik, vad kanyart vesz az út,
cammogó tél alól kifut.”